

Bilag 3.

Oversættelse.

Minister for nedrustningsspørgsmål K. Helveg Petersens indlæg i 1. udvalg den 26. november 1969 om nedrustning.

Vi må erkende, at på nedrustningsområdet har 1969 generelt betragtet indtil fornylig været præget af stagnation, og hvis der ikke i sidste øjeblik var indtruffet et omsving, havde der været al mulig grund til at se med dyb pessimisme på udviklingen. På det allerseneste har vi imidlertid været vidne til begivenheder, som kan få afgørende indflydelse på nedrustningssagens videre udvikling. Jeg tænker her på præsident Nixons meddelelse i går, som jeg senere skal vende tilbage til, og naturligvis på de i sidste uge i Helsingfors indledte forhandlinger mellem Sovjetunionen og USA om begrænsning af de strategiske våben. Den danske regering tillægger disse forhandlinger overordentlig stor betydning. Den våbenteknologiske udvikling er præget af en voldsom acceleration, og hvis den får fri udfoldelse, vil den medføre en yderligere eskalation af våbenkapløbet med endnu større udgifter og mindre sikkerhed end i dag. Vi har tiltro til, at begge de involverede stormagter er fuldt ud klare over situationens alvor og det ansvar, der påhviler dem. Vi ser det yderligere som et bevis på, at stormagterne er indstillet på at leve op til de forpligtelser, de har påtaget sig i henhold til ikke-spredningsaftalens artikel VI om i god tro at fortsætte forhandlinger om effektive foranstaltninger til snarlig standsning af kernevåbenkapløbet og til kernevåbenedrustning. SALT kan medvirke til virkeliggørelsen af dette mål, og en resultatrig udgang af de i Helsingfors indledte forhandlinger vil også kunne få en positiv indvirkning på andre områder. Jeg tænker her ikke mindst på spørgsmålet om en fuldstændig prøvestopaftale, der mere og mere tegner sig som en nødvendighed.

Den danske regering er samtidig fuldstændig klar over, at forhandlingerne i Helsingfors bliver meget vanskelige, og jeg tror, at generalforsamlingen bør have dette in mente i sine overvejelser og afstå fra at fremkomme med detaljerede rekommandationer, der, hvor velmente de end måtte være, kan vanskeliggøre SALT. Stormagterne bør nu have den fornødne arbejdsfred, men det bør samtidig stærkt understreges, at disse forhandlinger ikke er et anliggende, der kun vedrører de to forhandlingspartnere, men hele verdenssamfundet og med ansvar over for dette.

Der er nu hengået næsten halvandet år, siden ikke-spredningsaftalen åbnedes for undertegnelse. Min regering var blandt de første, der undertegnede og ratificerede aftalen, men det må med beklagelse konstateres, at vi indtil nu kun har fået meget begrænset følgeskab. Vi har imidlertid med glæde konstateret, at der i flere af de lande, hvis tilslutning til ikke-spredningsaftalen er betydningsfuld, er ved at blive taget skridt til undertegnelse og ratifikation, og vi hilser med glæde den i forgårs fremkomne meddelelse om USA's og Sovjetunionens ratifikation.

Jeg vil herefter gerne gøre nogle bemærkninger om bestræbelserne for at få tilvejebragt en fuldstændig prøvestopaftale. Det må give anledning til alvorlige overvejelser, at der årligt foretages over 40 underjordiske prøvesprængninger på en megaton eller derover. Vanskeligheden ligger fortsat i at finde en tilfredsstillende løsning på verifikationsproblemet. De af Canada i CCD præsenterede tanker om udveksling af seismiske data, og som nu har materialiseret sig i resolutionsforslag A/C.1/L.485, repræsente-